

Bräknemodellen.

En utvecklingsmodell för småorter på landsbygden.

Bakgrund

Sedan ett år tillbaka har Hoby Företagarförening och Bygd i Samverkan, båda ideella föreningar, arbetat med att ta fram en modell för ekonomisk hållbar utveckling på landsbygden.

För att ta ytterligare ett steg i denna utveckling har Bräknebygden AB kommit till stånd.

Bolaget skall bedrivas enligt reglerna för svb bolag dvs att bolaget har skapats för att vara en motor för bygdens utveckling. Eventuell vinst återinvesteras i bolaget.

Genom att bolaget ägs till 50 % av Hoby Företagarförening och med 50 % av Bygd i Samverkan blir bolaget en angelägenhet för hela bygden.

Vi vill nu skapa en modell för hur ett utvecklingsbolag kan stärka samverkan mellan företag och föreningar samt samordna, planera och utföra aktiviteter för att **skapa tillväxt** i bygden. På detta sätt kan den kraft som i de flesta orter finns i viljan att arbeta för den egna hembygden tas tillvara. Genom utvecklingsbolaget skapas denna kraft och förhandlingsposition med omvärlden. (Se bilaga organisationsskiss för vårt utvecklingsbolag). Projektet vill också visa på hur man med samarbete med kommunen kan påverka och skapa positiva förutsättningar för sin bygd. **Med andra ord en modell för hur orter på landsbygden kan bidra till utveckling genom att ta saken i egna händer.**

Ronneby kommun är en viktig samarbetspartner för att vi tillsammans ska kunna skapa denna modell.

Modellens byggstenar:

Framtagande av mark (*Avsnitt 1*)

För orter utanför kommuncentrum finns idag ingen övergripande plan för framtagning av mark för industri och bostadsändamål. Projektet ska ta fram **en modell** för långsiktig strategi och göra en handlingsplan för företagsetablering och företagsutveckling, nyetablering av industrimark samt industri- och kontorslokaler. Samma sak kommer att göras för att ta fram attraktiva tomter för bostadsbebyggelse och marknadsföring av dessa.

Framtagning av handlingsplanen görs ur ett innovativt underifrån perspektiv och på detta sätt får idéer och lösningar förankring så nära brukaren som möjligt. Genom att utnyttja invånarnas engagemang för den lokala orten och kommunens och berörda myndigheters kompetens, skapas kraft och förutsättningar för att få handlingsplanen till stånd.

Utbyggnad av VA i bygden (Avsnitt 2)

För att ovanstående handlingsplan ska bli gällande behövs VA/Fiber till bygden.

De lokala föreningarna initierade frågan om VA hos kommunen i våras. Detta har lett fram till att det finns en mycket övergripande kostnadsberäkning hos kommunen. Projektet vill driva denna fråga vidare och vill göra det gemensamt med invånarna i bygden.

Projektet ska beskriva hur den här processen ska ske och ta fram en handlingsplan för lösandet av VA-frågan. Projektet ska samla in information om olika slags VA- lösningar genom kontakt med myndigheter, högskolan och forskningscentrum osv. Projektet kommer även att göra miljöutredningar. Materialet i avsnitt ett och två ska ställas samman till ett kompendium som ska presenteras för invånarna i bygden och för kommunen.

Vi skall med modellens hjälp visa att det är möjligt för landsbygdsbor att själva utreda och driva en typisk kommunal angelägenhet och sedan påverka kommunen att göra investeringar i en fråga som kan påverka hela bygdens utveckling.

Utbyggnad av Fiber i bygden (Avsnitt 3)

Vad gäller utbyggnad av fiber för bredband är målet att Bräknebygden AB i framtiden ska kunna **ansvara för driften av ett fiber nätverk**. I andra orter bildas det ekonomiska föreningar för att få detta till stånd, men i Bräknebygden finns redan Utvecklingsbolaget som kan arbeta med detta i framtiden. Projektet ska ta fram en modell för hur invånarna ska få del av detta. Projektet kommer att göra de undersökningar som behövs för att skapa ett fibernätverk och sammanställa materialet och informera invånarna om detta. Kontakt ska tas med Länsstyrelsen som har fått sig tilldelat 7 miljoner extra för just fiber utbyggnad.

Övertagande av kommunal service. (Avsnitt 4)

Projektet ska undersöka om det finns möjlighet att träffa avtal gällande övertagande av kommunal service, drift och samordning av lokala serviceverksamheter som städ, park mm. På så sätt kan det skapas en ”vikänsla” i bygden och invånarna kan vara med att påverka sin egen miljö på ett positivt sätt.

Samarbete med kommunen.

Under det senaste året har Bygd i Samverkan och Företagarföreningen haft kontinuerlig kontakt med kommunalråden, Ronneby Miljöteknik och stadsarkitekten angående de fyra avsnitten ovan. Möte är bokat med kommunalråden för att förankra samarbete i detta projekt. Den politiska ledningen har varit mycket positiv till bildandet av vårt Utvecklingsbolag och ser det som tillväxtmotor i västra Ronneby kommun.

Information och dialog med Bräknebygdens företagare och invånare. (Avsnitt 5)

Projektet ska bjuda in till frukostmöten kontinuerligt. I samband med dessa frukostmöten ska det ges möjlighet för företagen och föreningarna i bygden att presenteras sig och sin verksamhet.

Huvudmålet med dessa möten är dock att väcka gemensamma utvecklingsfrågor och gemensamt driva dem framåt. Under de två närmaste åren kommer fokus att vara på att arbeta med och följa projektets utveckling.

Föreläsare och representanter från kommunen, myndigheter, föreningar osv kommer också att bjudas in för dialog och erfarenhetsutbyte.

Vi ska bilda arbetsgrupper/diskussionsgrupper med särskilda intressen enligt ovan nämnda avsnitt ett-fyra. Målet med dessa arbetsgrupper är att man ska ta fram förslag på genomförande enligt avsnitt ett-fyra. I dessa grupper ska det finnas med representanter från kommun, Ronneby Miljöteknik och andra berörda föreningar/organisationer.

Nätverk byggs upp mellan de lokala aktörerna för att få förankring och för att öka samarbetet.

Marknadsföring i nya medier. (Avsnitt 6)

Genom att använda de nya sociala medierna, hemsida, facebook osv kan projektet sprida information och marknadsföra bygdens företag på ett snabbt och smidigt sätt. Vi vill på sikt skapa en hemsida och göra den till en virtuell mötesplats för företagarna och för invånarna i bygden.

Projektet kommer att göra en inventering av de tjänster och kompetenser som finns i bygden. Utifrån detta material kommer hemsidan senare att byggas.

Tanken är att i projektägaren (Bräknebygden AB (svb)) ska en nyemission genomföras i framtiden. Hemsidan ska då vara färdigbyggd så att varje enskild aktieägare kan få sin "egen hemsida" i hemsidan. Där får man plats med x antal foton och kan där beskriva sitt utbud och även ha en länk till sin egen hemsida. Hemsidan ska skötas och uppdateras kontinuerligt av projektledaren och efter projekttidens slut, en verksamhetsledare.

Genom denna hemsida får då invånarna, företagarna och föreningarna en uppdaterad, snabb information om vilka tjänster och kompetenser som finns i bygden. Projektet vill leda till att öka marknaden och höja utnyttjandekapaciteten hos företagen i bygden. Närheten mellan de lokala företagen skapar konkurrensfördelar både i beslutsprocessen och genomförandeprocessen.

Kostnaderna för själva uppbyggnaden av hemsidan ligger dock utanför projektets budget.

Studiebesök (Avsnitt 7)

Projektet ska tillsammans med företagarna i bygden åka på studiebesök till andra orter där liknande utvecklingsprojekt har genomförts och är på gång. Vi vill utveckla den kontakt som har skapats med projekt Allhallen, Holmsjö och med Virserum Invest.

Virserum Invest är ett finansieringsbolag för lokal utveckling i Hultsfreds kommun. Allhallen är ett lokalt initiativ i Blekinge där bygden tar tag i sin egen utveckling på framgångsrikt sätt.

Att få ta del av deras erfarenheter både positiva och negativa är väldigt värdefullt för projektets framskridande

Utvärdering av modellen (Avsnitt 8)

Projektet skall analysera hur modellen kommer att fungera med hänsyn till:

Ägandestruktur.

Genomförandepotential.

Förhandlingspart.

Beslutsprocess.

Delaktighet.

Samarbete och kontakter med kommunen.

Detta ska sammanställas i en folder som vi kan använda när vi sprider projektets resultat.

Miljö

I Bräkne-Hoby finns kompetens genom de gröna skolorna som finns i området. Genom denna kompetens finns förutsättningarna för hållbar utveckling i miljön. En av skolorna jobbar med biogas. Vi vill satsa på att få företagare med miljöanpassad verksamhet till bygden.

Jämställdhet

I bygden finns redan i dag en utbyggd besöksnäring. Många av dessa företag drivs av kvinnor och här finns stora utvecklingsmöjligheter till fler företag och arbetstillfällen för kvinnor.

Integration

Vi vill ha fler företag till bygden och en potentiell målgrupp är entreprenörer med utländsk bakgrund. Vårt läge med närhet till kontinenten gör detta möjligt.

Export och tillväxt

Kontakt ska tas med Ingmar Holgersson, projektledare för förstudien ”Exportfrämjare i Blekinge”. Han kan hjälpa till med nykundsbearbetning, marknadsundersökningar, partnersökning mm och kommer att bjudas in till våra diskussionsgrupper.

Regional samverkan och spridning av resultatet i övriga länet

För att sprida kännedom om projektet och dess resultat kommer landsbygdsutvecklare från Blekinges fem kommuner, Länsbygderådet och Kommunbygderåden och dess utvecklingsgrupper att bjudas in. Dels under projektets uppstartsskede och dels vid projekt-tidens slut. Eventuellt kan vi redovisa ett delresultat på Landsbygdsriksdagen i Blekinge 2012.

Effekter på lång sikt

Vi bedömer att Bräknebygden AB (svb) efter projektidens utgång ska ha ekonomisk bärighet att ha en verksamhetsledare heltidsanställd. Detta ska finansieras genom försäljning av tjänster till kommun, företagare och genom annonsintäkter och serviceavgifter.

Kostnad

Verksamhetsledare	500 000 kr
Övriga omkostnader	100 000 kr

Intäkter

Drift av kommunal verksamhet	250 000 kr
Kommun marknadsföringbidrag och näringslivsutveckling	100 000 kr
Förs tjänst o annonsintäkter	200 000 kr
Serviceavgifter	50 000 kr

Vi bedömer att på lång sikt, år 2020, ska vi ha ökat invånarantalet i bygden med 200 personer. Då är fiber/VA-näten utbyggda i hela kustområdet. På industriområdet öster om centrum har nya företagsetableringar gjorts och industrilokalen Futurum är effektivt utnyttjad.

Målgrupp

Projektet vänder sig till bygdens företagare, invånare och föreningar.

Projektet vänder sig också till potentiella företagare som står inför en nyetablering och till människor som vill ha livskvalitet och bo i attraktiv miljö på landsbygden men ändå centralt.

En viktig målgrupp är också andra organisationer, kommuner och utvecklingsgrupper i länet som vill ta del av vår modell och starta ett eget Utvecklingsbolag.

Projektets mervärde

Projektet ser att modellen för hur man skapar ett Utvecklingsbolag är överförbar till andra regioner nationellt. Genom ett Utvecklingsbolag får bygdens näringsliv en kraftfaktor för att driva gemensamma frågor och förhandla med kommuner och andra myndigheter mm. Utvecklingsbolaget skapar tillväxt i bygdens företag.

Det innovativa i projektet

Ett aktiebolag som startas i ideellt syfte är nåt nytt för regionen. Bräknebygden AB (svb) vill ta fram en modell för hur ett utvecklingsbolag kan skapa nya förutsättningar för tillväxt och utveckling på landsbygden.

Projektid

Projekttiden är 1 januari 2012 till 31 december 2013.

Projektorganisation

Projektledare kommer att vara Bo Nilsson och ekonomiansvarig kommer att vara Gunilla Ohlsson. Vardera jobbar 8 timmar i veckan i projektet.

Projektet kommer att innehålla följande aktiviteter:

Etablera kontakter med kommunen och övriga berörda myndigheter.

Att i samarbete med kommunen ta fram en handlingsplan.

Se avsnitt 1.

Projektet ska samla in information om olika slags VA- lösningar genom kontakt med myndigheter, högskolan och forskningscentrum osv. Materialet ska ställas samman till ett kompendium som ska presenteras för invånarna i bygden och för kommunen.

Se avsnitt 2.

Fibernätverk

Se avsnitt 3.

Etablera kontakter med kommunen för övertagande av kommunal service.

Se avsnitt 4.

Starta upp frukostmöten och utbildningar.

Se avsnitt 5.

Besöka företagen och göra en inventering av kompetens och tjänster.

Sammanställa materialet.

Bygga hemsidan.

Se avsnitt 6.

Studiebesök.

Se avsnitt 7.

Utvärdering.

Se avsnitt 8.